

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र

आ.व. ०७६/०७७ को
वार्षिक तथा तेश्रो चौमासिक प्रगति

आ.व २०७६/७७ को तेश्रो चौमासिक तथा
वार्षिक प्रगति समिक्षा तथा मन्त्रालयस्तरीय समस्या
समाधान उस समिति बैठक

तेश्रो चौमासिक प्रगति

तेश्रो चौमासिकको विनियोजन बजेट तथा खर्चको विवरण

बजेट उपशिर्षक	तेश्रो विनियोजन बजेट	तेश्रो चौमासिक खर्च	भौतिक प्रगति	वित्तीय प्रगति	प्राप्त मुख्य उपलब्धीहरू
३२९०४०११	१८२.९३	१३८.९५	७९.०	७५.९६	कर्मचारीहरूको तलब र भत्ता
३२९०४१०१	५५१.८९	३९८.२०	९२.७८	७२.१५	मध्य पहाडमा ११६ र उच्चहिमालमा १९ गरि १३५ वटा स्थायी नमुना प्लटहरूको मापन र पुनःमापन सम्पन्न भएको, राष्ट्रिय वन श्रोत खपत सर्वेक्षणको प्रतिवेदन तयार भएको, वन क्षेत्रले अन्य आर्थिक उपक्षेत्रमा पुर्याएको योगदानको आंकलनको प्रतिवेदन तयार भएको, वनको जानकारी लनलाईन प्रकाशन भएको, प्रमुख रुख प्रजातिहरूको स्थानीय आयतन तालिका तयार गर्न तथ्याङ्क संकलन भएको, पुस्तक, पत्रिका, जर्नल, ई जर्नल, ई बुक खरिद भएको ।
३२९०६०११	३१.३७	१.२१	८४.०६	३.८६	१ वटा रा.प.तृतीय (प्रा.) को ३५ दिने सेवाकालिन तालिम सम्पन्न

तेश्रो चौमासिकको विनियोजन बजेट तथा खर्चको विवरण

प्रगतिको अवस्था	बजेट उपशिर्षको नाम	खर्च कम हुनुका कारण	समस्या समाधानका लागि भएका प्रयास	समाधानका विकल्पहरु
५० प्रतिशत भन्दा कम	३२९०६०११(केन्द्रीय वन तालिम तथा प्रसार केन्द्र)	तेश्रो चौमासिकमा रहेको तालिम दोश्रो चौमासिकमा सम्पन्न गरिएकाले		
५० देखि ८० प्रतिशत सम्म	३२९०४०११(वन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण विभाग)			
	३२९०४१०१(वन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण आयोजना)			
५० प्रतिशत भन्दा बढी				

वार्षिक प्रगति

वित्तीय प्रगति

वजेट उपशिर्षक	विनियोजन वजेट (लाख)		खर्चको स्थिति (लाख)		प्रतिशत		भौतिक प्रगति	वित्तीय प्रगति
	चालु	पूँजीगत	चालु	पूँजीगत	चालु	पूँजीगत		
३२९०४०११	५०५.०८	५०	३९९.३९	१९.८१	७९.०७	३९.६२	८५.५९	७५.५२
३२९०४१०१	१३८२	८२	८८८.६८	६७.११	६४.३०	८१.८४	८०.५२	६५.२९
३२९०६०११	६७.२८	१५.०	५५.३२	०.३६	८२.२२	२.४	८९.०८	६७.६७

वित्तीय प्रगति

बजेट उपशिर्षक	यस आ.व मा हासिल गरेका उपलब्धीहरू
३२९०४०११	
३२९०४१०१	मध्य पहाडमा ४०१, उच्चपहाडमा १५१ र उच्चहिमालमा १९ गरी ५७१ वटा स्थायी नमुना प्लटहरूको मापन र पुनःमापन सम्पन्न भएको, राष्ट्रिय वन श्रोत खपत सर्वेक्षणको प्रतिवेदन तयार भएको, वन क्षेत्रले अन्य आर्थिक उपक्षेत्रमा पुर्याएको योगदानको आंकलनको प्रतिवेदन तयार भएको, वनको जानकारी लनलाईन प्रकाशन भएको, प्रमुख रुख प्रजातिहरूको स्थानीय आयतन तालिका तयार गर्न तथ्याङ्क संकलन भएको, पुस्तक, पत्रिका, जर्नल, ई जर्नल, ई बुक खरिद भएको, काष्ठ प्रयोगशाला, किट विज्ञान प्रयोगशाला, माटो प्रयोगशाला र पुस्तकालयको स्तर उन्नती भएको ।
३२९०६०११	२ पटक रा.प.तृतीय (प्रा.) को ३५ दिने सेवाकालिन तालिम सम्पन्न १ पटक वैज्ञानिक आँकडा विश्लेषण र प्रतिवेदन लेखन तालिम १ पटक वन सेवाका राजपत्राङ्कित महिला कर्मचारीहरूका लागि क्षमता अभिवृद्धि तालिम वन सेवा राजपत्राङ्कित द्वितिय श्रेणीका कर्मचारीहरूको लागि ३५ दिने सेवाकालिन तालिम म्यानुअल तयार भएको

प्रगतिको विश्लेषण

प्रगतिको अवस्था	बजेट उपशिर्षको नाम	खर्च कम हुनुका कारण	समस्या समाधानका लागि भएका प्रयास	समाधानका विकल्पहरु
५० प्रतिशत भन्दा कम				
५० देखि ८० प्रतिशत सम्म	३२९०४०९९			
	३२९०४९०९			
	३२९०६०९९			
५० प्रतिशत भन्दा वढी				

मुख्य उपलब्धीहरू

क्र सं	विवरण	आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को उपलब्धी	आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को उपलब्धी	कैफियत
१	काठ उत्पादन (क्यू फिट)			
२	दाउरा उत्पादन (चट्टा)			
३	विरुवा उत्पादन (फलफूल संख्या)			
४	विरुवा उत्पादन (काष्ठजन्य संख्या)	०	३८०५	अनुसन्धान प्रयोजन
५	वृक्षारोपण (फलफूल संख्या)			
६	वृक्षारोपण (काष्ठजन्य हेक्टर)			
७	रोजगारी सृजना (श्रमदिन)	८१७७	८०४६	
८	वनमा आधारित उद्यम विकास (संख्या)			
९	संरक्षित क्षेत्रमा पर्यापर्यटन प्रवर्धन (संख्या)			
१०	चिडीयाखाना तथा वनस्पति उद्यानमा पर्यापर्यटन प्रवर्धन (संख्या)			

मुख्य उपलब्धीहरू

क्र सं	विवरण	आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को उपलब्धी	आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को उपलब्धी	कैफियत
१०	राहत वितरण			
११	राजस्व संकलन (रु लाखमा) (जम्मा)			
	वन पैदावार			
	पर्यापर्यटन			
	अन्य	२.८४	१.६१	
१२	समिति संस्थान तथा कोषको आम्दानी (रु लाखमा)			
१३	वन क्षेत्र अन्य प्रयोजनका लागि प्रदान			
१४	वातावरणीय नियमन			
१५	वेरुजु	१५७११३.३१(२७.६५प्रतिशत)	८७.१३ प्रतिशत	
१६	गुनासो फछ्यौट	कुनै गुनासो नभएको	कुनै गुनासो नभएको	

केही नविन्तम कार्यक्रमहरु

- काठको गुणस्तर मापन गर्ने Universal Tasting Machine खरिद भएको
- रुखको धोद विश्लेषण गर्ने X-ray machine (Tomograph) खरिद भएको
- वन क्षेत्रले अन्य आर्थिक उपक्षेत्रहरु पुर्याएको योगदान आंकलनको प्रतिवेदन तयार भएको
- राष्ट्रिय वन स्रोत खपत सर्वेक्षणको प्रतिवेदन तयार भएको
- वन विज्ञानका २०९ जना विद्यार्थीहरुका लागि ५ महिनासम्मको Internship सम्पन्न भएको
- बहु उपयोगी वन विकासको लागि वन उपयोग रणनीति र यसका लागि नक्सा तयार भएको
- वन सेवा राजपत्राङ्कित द्वितिय श्रेणीका कर्मचारीहरुको लागि ३५ दिने सेवाकालिन तालिम म्यानुअल तयार भएको

१५ औ योजनाको प्रगति

क्र.सं.	नतिजा सूचक	एकाई	आधार वर्ष	लक्ष्य	प्रगति (२०७६/७७)
			२०७५/७६	२०७६/७७	
असर					
१	वन क्षेत्रबाट प्राप्त अनुमानित राजस्व रकम	रु. अर्ब	३.००	३.१	
२	काठ उत्पादन	घन फिट (लाख)	१९४	२००	
प्रतिफल					
३	वृक्षरोपण गरिएको क्षेत्रफल	हेक्टर(हजारमा)	४	७	२८८.८१
४	बिरुवा उत्पादन (वार्षिक)	संख्या (करोडमा)	२०.५	२२.०	२३२३७८१
५	वन्यजन्तुको पालन	प्रजाति	-	२	
६	वनजन्य उद्यमको विकास तथा प्रवर्द्धन	संख्या	२०००	२०००	११२
७	वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन भएको क्षेत्रफल	हेक्टर (हजारमा)	८४	९०	४३०.४३
८	दर्ता भएका निजी वन विकास	हेक्टर (हजारमा)	२.३६	२.५	
९	गैर काष्ठ वनपैदावारको व्यावसायिक खेती गरिएको कुल क्षेत्रफल	हेक्टर	-	४००	

१५ औ योजनाको प्रगति

क्र.सं.	नतिजा सूचक	एकाई	आधार वर्ष	लक्ष्य	प्रगति (२०७६/७७)
			२०७५/७६	२०७६/७७	
असर					
१०	संरक्षित क्षेत्रले ओगटेको क्षेत्रफल	प्रतिशत	२३.३९	२३.३९	
११	वनजंगल घनत्व	रुख प्रतिहेक्टर	४३०	४३०	४३०
प्रतिफल					
१२	वायु प्रदुषणको औसत मात्रा (पि पि एम २.५)	माइक्रोग्राम प्रति घनमिटर	५०	४८	
१३	वायुमा सस्पेन्सन पार्टिकुलेटको गाढापन (२४ घण्टाको औषत)	माइक्रोग्राम प्रति घनमिटर	२३०	२१०	
१४	फोहोर पानीको सुरक्षित प्रशोधन अनुपात	प्रतिशत	५	१०	
१५	प्रशोधन नगरिएको औद्योगिक फोहोर पानीको अनुपात	प्रतिशत	९५	९०	
१६	अनुकूलन योजना तयार भएका स्थानीय तह	संख्या	२१७	२८०	

१५ औ योजनाको प्रगति

क्र.सं.	नतिजा सूचक	एकाई	आधार वर्ष	लक्ष्य	प्रगति (२०७६/७७)
			२०७५/७६	२०७६/७७	
असर					
१७	काठ उत्पादन	घन फिट (लाख)	१९४	२००	
१८	दाउरा उत्पादन	चट्टा संख्या	४०००	४२००	
१९	वन उद्यमको विकास तथा प्रवर्द्धन	संख्या	२०००	२०००	
२०	खाद्य तथा कृषि सम्बन्धी वनस्पति र जनावरका सुरक्षित आनुवांशिक स्रोत	संख्या	१२०००	१२५००	
२१	पानी मुहान, पोखरी संरक्षण र सिमसार क्षेत्र व्यवस्थापन	संख्या	२१३	११७	
२२	बस्ती तथा बजार संरक्षण	संख्या	१३	२७	
२३	बायो इन्जिनियरिङ गरेको क्षेत्रफल	हेक्टर	२७	१५	
२४	वायु गुणस्तर मापन केन्द्र	संख्या	१७	२४	
२५	फोहोर मैला प्रशोधन केन्द्र	संख्या	२	६	
२६	प्लाष्टिकको प्रयोग	प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन, ग्राममा	२	२	
२७	प्लाष्टिकको पुनः प्रशोधन गरी तयारी वस्तु उत्पादन गर्ने उद्योग	प्रतिशत	२५	३८	
२८	सिसा र धातुजन्य पदार्थको पुनः प्रशोधन गरी तयारी वस्तु उत्पादन गर्ने उद्योग	प्रतिशत	७.२	२०	
२९	जलवायु परिवर्तन अनुकूलन योजना तयारी र कार्यान्वयन भएका स्थानीय तह	संख्या	२१७	२२६	

१५ औ योजनाको प्रगति

क्र.सं.	नतिजा सूचक	एकाई	आधार वर्ष	लक्ष्य	प्रगति (२०७६/७७)
			२०७५/७६	२०७६/७७	
	वातावरण तथा जलवायु परिवर्तन				
२४	वायु गुणस्तर मापन केन्द्र	संख्या	१७	२४	
२५	फोहोर मैला प्रशोधन केन्द्र	संख्या	२	६	
२६	प्लाष्टिकको प्रयोग	प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन, ग्राममा	२	२	
२७	प्लाष्टिकको पुनः प्रशोधन गरी तयारी वस्तु उत्पादन गर्ने उद्योग	प्रतिशत	२५	३८	
२८	सिसा र धातुजन्य पदार्थको पुनः प्रशोधन गरी तयारी वस्तु उत्पादन गर्ने उद्योग	प्रतिशत	७.२	२०	
२९	जलवायु परिवर्तन अनुकूलन योजना तयारी र कार्यान्वयन भएका स्थानीय तह	संख्या	२१७	२२६	

मन्त्रालयस्तरीय समस्या समाधान उस समिति
वैठकमा प्रस्तुत गर्ने विषयहरु

कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा आइपरेका समस्याहरु	समस्या समाधानका लागि भएका प्रयास	समाधानका विकल्पहरु

स्थलगत तस्बिर (कम्तिमा पनि १५ वटा)

तराई तथा मध्यपहाडका निजी जग्गामा वृक्षारोपणका लागि उपयुक्त रुख प्रजातिहरूको सिफारिस कार्यक्रमको फिल्डका तस्बिरहरू

मोसो बाँस अनुसन्धान प्लटको संरक्षण तथा व्यवस्थापन गर्ने, नर्सरी प्रविधिको विकास गर्ने र थप १ स्थानमा विस्तार र प्रदर्शनी कार्यक्रमको तस्बिरहरू

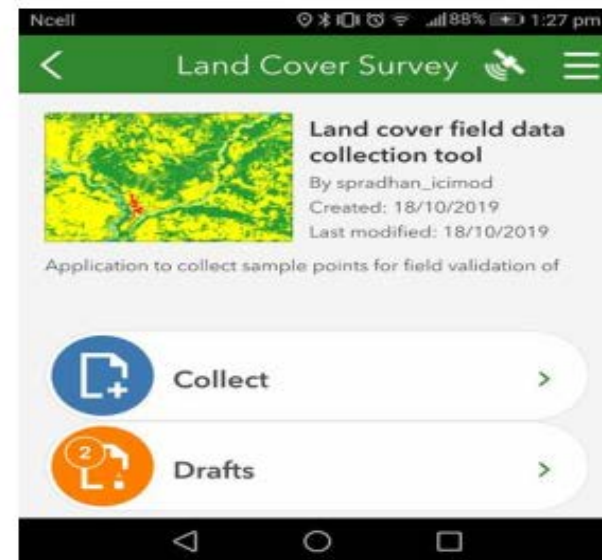

स्थलगत तस्बिर (कम्तिमा पनि १५ वटा)

राष्ट्रिय वन स्रोत खपत सर्वेक्षण तथ्याङ्क संकलन

Map Verification (Portal and Field)

स्थलगत तस्बिर (कम्तिमा पनि १५ वटा)

मध्य पहाडी, उच्च पहाडी र उच्च हिमाली क्षेत्रको वनस्रोत सर्वेक्षणका लागि स्थायी नमुना प्लटहरूको मापन र पुनः मापनका तस्बिरहरू

धन्यवाद !!